

Mieczysław Kaczkowski

Żukowice, pow. Głogów. Stanowisko 4

Informator Archeologiczny : badania 4, 93

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ŻUKOWICE, pow. Głogów

Muzeum Hutnictwa i Odlewnictwa
Metali Kolorowych w Głogowie

Stanowisko 4

Badania prowadził mgr Mieczysław Kaczkowski. Finansowała Dyrekcja Huty Miedzi „Głogów”. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z okresu halszackiego.

Przebadano 220 arów. Ogółem wydobyto 180 grobów. W typowych dla tego okresu zespołach znajdowały się naczynia malowane oraz gliniane ptaszki. Obserwacja obiektów wykazała, że mamy tu do czynienia z dwoma rodzajami konstrukcji. Jedną — tworzyły groby wkopane w calec, o rzucie poziomym okrągłym. Charakteryzuje je uboższe wyposażenie w ozdoby i broń. Drugą — groby wkopane w calec, o rzucie poziomym prostokątnym. Spód jamy wymoszczony był ochrą, niekiedy jeszcze skorupkami z potłuczonych naczyń glinianych. Zawartość grobu przywalona jednym lub kilkoma głazami, o wadze przekraczającej niejednokrotnie 100 kg. Przeważnie posiadały one bardzo bogate wyposażenie w broń, narzędzia i ozdoby wykonane z żelaza, brązu i bursztynu.

Do najbogatszych należał grób Nr 100 — „Kurhan”. Komora grobowa znajdowała się na głębokości 220 cm od współczesnego poziomu. Nad nią znajdowały się trzy warstwy potężnych głazów w rzucie poziomym tworzących krąg o średnicy 4 m. Jeden z kamieni, najwyższej warstwy głazów posiadał wyryty znak solarny w kształcie litery X, zwrócony w kierunku zachodnim. Dno komory grobowej wymazane ochrą i wyłożone skorupami naczyń glinianych, tworzących rodzaj posadzki.

Obok urny i przystawek wyeksplorowano paciorki bursztynowe różnej wielkości, pierścień bursztynowy, amulet bursztynowy, miecz żelazny ze śladami odcisniętej w rdzy słojów drewnianej pochwy, grot oszczepu, brzytwę, noże, naszyjniki, dwie skiekierki, tok włóczni oraz drobne często przetopione ozdoby brązowe.

Współwystępujące dwie różne formy pochówków oraz różnica w ich wyposażeniu, dowodzi przede wszystkim zróżnicowania społecznego ludności halszackiej na tym terenie.

Wśród grobów ciałaopalnych znaleziony został również jeden szkieletowy. Była to tzw. „strzyga”. Szkielet złożony na wznak w pozycji wyprostowanej posiadał obciętą głowę, którą znaleziono pomiędzy piszczelami kończyn dolnych.